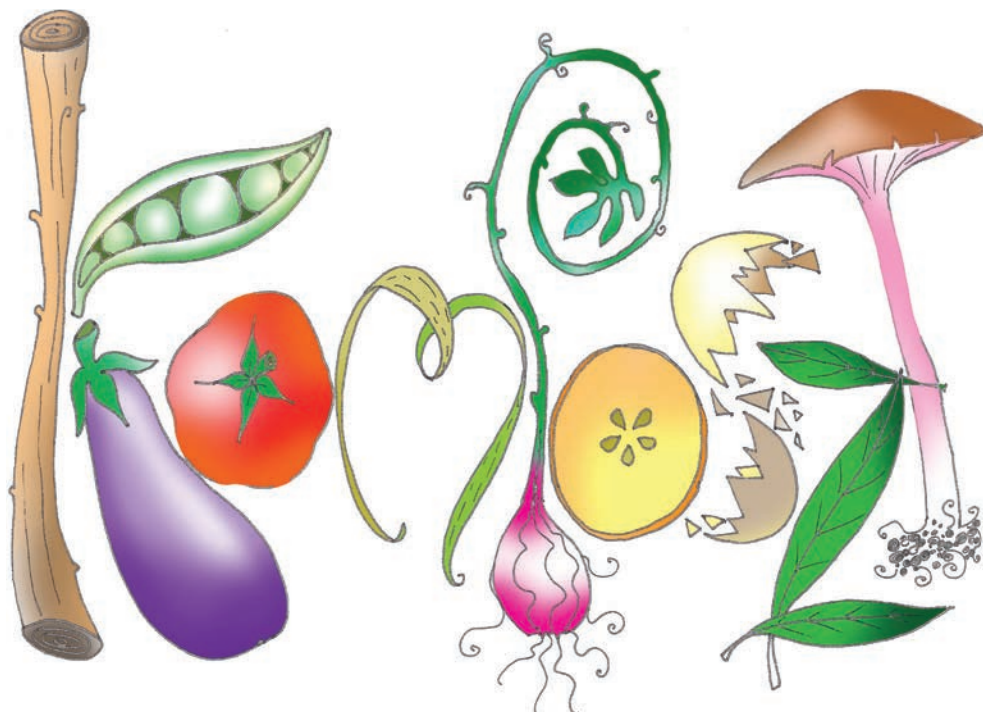

KomposztTanoda

ISKOLÁSOKNAK

Tudj meg többet a
komposztálásról!

Kisokos kezdő
komposztálóknak

FKF

2 0 1 8

Mi így komposztálunk

A Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Nonprofit Zrt. az a közszolgáltató vállalat, amelyik a főváros hulladékgazdálkodásért (pl. hulladékelszállítás) és a köztisztaságért (pl. utak takarítása) felelős.

Az FKF ezeket a feladatokat szigorú környezetvédelmi szabályok és előírások betartásával végzi.

A hulladékgazdálkodást illetően az egyik fontos cél a begyűjtött hulladék teljes mértékű újrahasznosítása. Hulladéktípusonként különböző technológiák segítségével értékes termékek állíthatók elő belőlük.

Az FKF Nonprofit Zrt. Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központjában (PRHK) 2005 óta üzemel a szelektíven gyűjtött zöldhulladékok hasznosítását végző, napjainkra 30 ezer tonna/év kapacitásra bővített komposztálótelep.

Az itt előállított komposzt a lerakó rekultivációjára (a természeti környezet helyreállítására) használható, és ezt az anyagot 2015 óta a gazdálkodó szervezetek is megvásárolhatják, hiszen forgalmazási engedéllyel rendelkező terméknek számít.

Mi is az a komposztálás?

A komposztálás ősi múltra visszatekintő folyamat (már az ókorban is használtak komposztot a termőföldek javításához), ennek segítségével a háztartásban és a kerti munkák során keletkező szerves hulladékokban található tápanyagokat visszajuttatjuk a talajba. Így egészségesebbé tehetjük a talajt, aminek a következménye a jobb termés, és az, hogy a növények, virágok megfelelő mennyiségű tápanyaghoz jutnak.

Te is komposztálhatsz!

Az alábbiakban kiderül, mit kell tenned ahhoz, hogy otthon, a kertben komposztot készíts szakszerűen. Kövesd az egyes lépéseket!

1.

A komposztálható anyagok összegyűjtése

Konyhai és háztartási hulladékokból komposztálható anyagok:

- zöldség- és gyümölcsmaradékok
- krumplihéj, tojáshéj, kávézacc, teafilter
- elhervadt vágott virágok
- virágföld
- fahamu
- növényevő kisállatok ürülete a forgácsalommal együtt
- kis mennyiségben állati eredetű toll, szőr
- színes tintától mentes, nem fényes felületű papír (de ezt inkább tegyük a szelektív kukába)
- natúr gyapjú, pamut és lenvászon
- levágott fű
- kerti gyomok
- falevél
- szalma
- összeaprított faágak, gallyak
- lehullott gyümölcsök
- faforgács, fűrészpor

Ne kerüljenek a komposztba:

- főtt ételmaradékok
- kenyér
- csont
- idegen anyagok (műanyag, fém, üveg, és azok is, amelyekken lebomló felirat, címke található)
- színes újságok
- pelenka
- porzsák
- olajok
- festékek
- vegyszerek
- növényvédők
- elemek
- festett faanyagok
- beteg növényi részek
- húsevő állatoktól származó alom

Fontos fokozottan figyelni, hogy ezek az anyagok ne kerüljenek a komposztba, nem csak azért, mert tönkreteszik azt, hanem a fertőzésveszély és a rágcsálók megjelenése miatt is!

2.

Aprítás

Mielőtt az összegyűjtött anyagokat a tárolóba helyezed, aprítsd őket 5 cm-nél kisebb darabokra, a könnyebb és gyorsabb lebomlás érdekében.

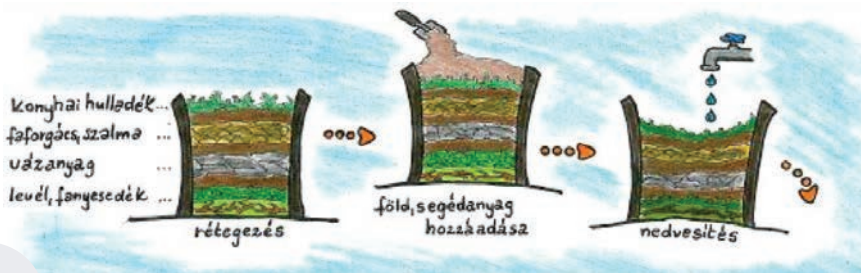

3. A komposztláda feltöltése

Tegyél a jól szellőző, árnyékos helyen található komposztláda aljára (amely megvásárolható, vagy akár otthoni barkácsolással elkészíthető) valamilyen durva anyagot, mindenképpen olyat, amely nem akadályozza a levegőzést, például faaprítékot.

A kész komposztból (vagy humuszból) egy réteget tegyünk erre a durva anyagra, amivel gyorsítható a folyamat. Ekkor következhet a konyhából és a kertből összegyűjtött komposztalásra alkalmas szerves hulladék.

Körülbelül a 2-3. hét után jól keverd össze a komposzthatalmot. Ezt a műveletet kéthavonta érdemes megismételned, hogy minél jobb minőségű komposztot kapj végül.

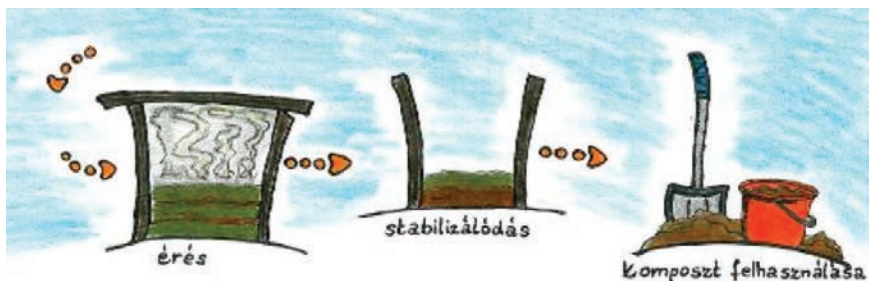

Igazán érett komposztot 8-12 hónap után kapunk, de már a 4-6 hónapos komposzt is felhasználható a talaj felszínén (például a fák, veteményesek őszi betakarásához).

Az érett komposzt viszont talajjal, tőzeggel, virágfölddel összekeverve már cserépben is felhasználható.

Először fontos átrostálni, hiszen ha cserepes növényekhez is használod a mesterséges humuszt, a benne levő rovarok, giliszták, nem lebomló növényi részek ne kerüljenek be a háztartásba.

Jó tanács: Az otthoni komposzt nem ajánlott csíráztatáshoz és palántaneveléshez, viszont szobanövényekhez kizárólag virágfölddel keverve, fele-fele arányban használd.

Miért olyan jó a komposzt a természetnek?

A komposztálás során előállított humusszal segíthetünk a talajnak, hogy összetétele, tápanyagtartalma és vízháztartása javuljon, ami azért olyan hasznos és fontos a természetnek, mert így a növények könnyebben veszik fel a fejlődésükhöz szükséges anyagokat, ellenállóbbá teszi őket a kártevőkkel szemben, valamint a humusz sötét színe miatt hatékonyabban nyeli el a napfényt - elősegítve ezzel a talaj felmelegedését.

Tennivalók problémás helyzetekben

- A komposztálási alapanyagok közül a dió-, a bükk-, a tölgy-, a gesztenye-, a platán-, a nyárfa és a fenyőfélék levelei nehezebben bomlanak le, és maradhatnak utánuk a komposztban a magvak csírázását gátló anyagok (pl. dió estében a csersav és a juglon, ami a dió levelében található keserű anyag).

A fák lombjai (magas lignintartalmuk miatt) nehezebben bomlanak. 1,5 év alatt viszont használható komposzt képződik belőlük, ennyi idő alatt pedig a csírázást gátló anyagok is elbomlanak.

Nagy mennyiségű lomb kezelése egyszerre nehéz lehet a kertben, de a megoldás semmiképpen ne az égetés legyen! Amit otthon nem tudunk komposztálni, adjuk át a hulladékkezelőknek.

- Ha a komposzt átfogatásakor vagy rostálásakor szúrós, kellemetlen szag érezhető, akkor a komposztládába került alapanyagok aránya nem megfelelő, esetleg túl sok a nedvesség. A halom nem jut elegendő levegőhöz (oxigénhez), ezért korhadás helyett rothadás történik. Az így képződő komposzt pedig túl savas lesz, amelyet sok természetett növény nem hálál meg.

A fás növényi részek (szárak, ágak, gallyak) magas széntartalmuk miatt önmagukban rendkívül lassan bomlanak, ezért felaprítva érdemes őket száraz, szellős helyen tárolni és csak akkor felhasználni a komposzthoz, ha ténylegesen szükséges. Ezzel segíteni lehet a túlságosan tömör, átlevégőzni képtelen alapanyagok (konyhai hulladékok és lenyírt fű) megfelelő átalakulását. Ezen anyagok hozzáadásával a keverék-halom nedvességtartalma is szabályozható. Akkor számít megfelelően nedvesnek, ha a tenyerünkben összenyomva nem csorog ki víz, és utána nem is esik szét (ez a marokpróba).

- A komposztálóba helyezett hulladékok mennyisége idővel nem csökken (nem esik össze a halom), csak „elszürkül”, és a forgatás során nem találunk a közepén „forró” részeket.

A túl száraz halomban a bomlási folyamatok nem működnek. Minden biológiai tevékenységhez nedves közeg szükséges. A komposztládát árnyékos helyre érdemes helyezni, ezzel elkerülhető a kiszáradása. A komposzt-halom saját magának termeli a hőt a mikroorganizmusok működésével, ezzel akadályozza meg a gyommagvak későbbi kikelését, és egyben „higienizálja” is a hulladékot, így a kész komposzt fertőzésmentes, és nem gyomosítja el a talajt/virágcserepet.

Lássuk, hogy megy a komposztálás! Válaszolj a kérdésekre!

1. A komposztálás során milyen anyagot készítünk?
  - a. termőföldet
  - b. trágyát
  - c. humuszt
2. Az otthonokban keletkező hulladék hány százaléka komposztálható?
  - a. 10%
  - b. 30%
  - c. 80%
3. Mióta ismeri az emberiség a komposztálást?
  - a. ősidők óta
  - b. a múlt században kezdték
  - c. ez egy teljesen új eljárás
4. Sorolj fel 5 olyan konyhai hulladékot, amely alkalmas komposztáláshoz!

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

5. Hány hónap után használhatjuk először a komposztot?

- a. nem kell hónapokat várni
- b. 2
- c. 4

6. Hány hónap után igazán jó a minősége a komposztnak?

- a. 1
- b. 4-6
- c. 8-12

7. A komposztládába milyen rétegek kerülnek?

.....

.....

8. Használat előtt mit tegyünk a komposztálás során előállított humusszal?

.....

.....

9. Mihez nem ajánlott ezt a humuszt használni?

.....

.....

10. Miben segíti a talajt a humusz?

.....

11. Milyen hatással van a humusz a növényekre?

.....

.....

12. Az FKF Nonprofit Zrt. hol működteti a komposztálótelepét?

.....

.....

13. Az FKF Nonprofit Zrt. mire használja a komposztálótelepén létrehozott komposztját?

.....

.....

14. Mit jelent a *rekultiváció* kifejezés?

.....

.....

15. Melyek azok az anyagok, amelyek nem tehetők a komposztládába? Sorolj fel minimum 3 példát!

.....

.....

16. Ha már készítettél komposztot, oszd meg tapasztalataidat, esetleg mellékelj fényképet az elkészült „műről”!

.....

.....

.....

.....

.....

Meglepetés!

Ha a kérdésekre adott válaszaidat beküldöd az alábbi e-mail-címre, kis FKF-es ajándékkal köszönjük meg az együttműködésedet. Kérjük, e-mail-edben add meg az iskolád nevét, címét is.

edukacio@fkf.hu

Ha kérdésed van a kiadvány témájával, ellenőrzőkérdésével kapcsolatban, keress minket ezeken az elérhetőségeken:

mobil: 06 30 480 3579

e-mail: edukacio@fkf.hu

Kiadja: Fővárosi
Közterület-fenntartó Nonprofit Zrt.
Cím: 1081 Budapest, Alföldi utca 7.
Telefon: 06 80 353 353
Web: www.fkf.hu
Felelős kiadó: Nagy László Albert
vezérigazgató, FKF Nonprofit Zrt.
Grafika: Bolla Bertold
Nyomda: Grafit Pencil Nyomda Kft.
Budapest, 2018

FKF

2 0 1 8